

Oslo universitetssykehus HF

Styresak

Dato møte: 27. februar 2020

Saksbehandlere: VAD økonomi og finans og Medisinsk direktør

Vedlegg:

1. Tabellvedlegg – resultater desember 2019 og januar 2020
  2. Periodisert resultatbudsjett og kontantstrømsbudsjett 2020
-

SAK 12/2020 RAPPORTERING

Forslag til vedtak:

Styret tar rapporten til orientering.

Oslo den 20. februar 2020

Bjørn Atle Bjørnbeth

1. Innledning

Saken omfatter foreløpige årsresultater for 2019 og resultater for januar 2020. Endelig årsregnskap for 2019 er planlagt lagt frem for beslutning til styret i møte 27. mars 2020. Se også sak 13/2020 Årlig melding.

2. Gjennomføring av virksomheten i 2019

Tabellen under viser foreløpig status for gjennomføring av virksomheten for hele 2019. Indikatorområdene kommenteres kort i saksfremstillingen.

Tabell 1 Hovedresultater gjennomføring av virksomheten

Status gjennomføring av virksomheten 2019		Hittil i år			Status
Resultat		Faktisk	Avvik	Avvik i %	
Ventetid til helsehjelp påstartet	Ventetid somatikk	57	-2	-3,6 %	Yellow
	Ventetid VOP	41	-1	-2,5 %	Yellow
	Ventetid BUP	75	-35	-87,5 %	Red
	Ventetid TSB	31	4	11,4 %	Green
Fristbrudd av helsehjelp påstartet	Andel fristbrudd somatikk	1,2 %	-1,2 %		Yellow
	Andel fristbrudd VOP	0,3 %	-0,3 %		Green
	Andel fristbrudd BUP	10,9 %	-10,9 %		Red
	Andel fristbrudd TSB	0,5 %	-0,5 %		Green
Pakkeforløp kreft	Andel nye pasienter i pakkeforløp kreft (OA1)	71 %	1,0 %	1,4 %	Green
	Andel behandlet innen standard forløpstid kreft (OF4)	60 %	-10,0 %	-14,3 %	Red
Aktivitet somatikk	Antall ISF-poeng somatikk	247 704	1 827	0,7 %	Green
	Antall polikliniske konsultasjoner somatikk	855 900	-8 530	-1,0 %	Yellow
Aktivitet PHV og TSB	Antall ISF-poeng PHV og TSB	32 968	591	2 %	Green
	Antall polikliniske konsultasjoner PHV og TSB	165 196	-4 073	-2,4 %	Yellow
Bemanning	Brutto månedsværk	19 407	-139	-0,7 %	Yellow
	Sykefravær	7,4 %	0	-	Yellow
Økonomi	Resultat	285 960	85 960	0,3 %	Green
	Resultat justert for gevinst fra salg av eiendom	206 360	6 360	0,0 %	Green
	Investeringer i bygg og utstyr (planlagt gjennomføring)	899 058	-432 447	-32 %	Yellow
	Endring likviditet	368 416	1 131 615	148 %	Green
	Tiltaksgjennomføring	220 291	-80 597	-27 %	Yellow

Merknad: Negative fortegn i avvikskolumnene viser svakere resultater enn måltall/budsjett.

Ventetid og fristbrudd

Innenfor somatikken var gjennomsnittlig ventetid 57 dager i 2019. Ventetidsmålet var på 55 dager. Ventetiden innenfor psykisk helsevern for voksne var 41 dager i 2019, om lag som målet på 40 dager. Innenfor barne- og ungdomspsykiatrien var ventetiden 75 dager, som var betydelig lengre enn målet på 40 dager. Utviklingen i ventetid innenfor dette tjenesteområdet var positiv i siste del av 2019 og isolert for desember var ventetiden 53 dager. For tverrfaglig spesialisert rusbehandling var ventetiden 31 dager og kortere enn målet på 35 dager.

På enkelte områder var det realtvt mange fristbrudd ved Oslo universitetssykehus HF i 2019. Andelen, dvs antallet som fikk helsehjelpen påstartet etter frist, var høyest innenfor barne- og ungdomspsykiatrien med 10,9 prosent for hele 2019 og 5,1 prosent i desember. Innenfor somatikken var det særlig i andre halvår av 2019 en økning i antall fristbrudd innenfor barnemedisin urologi og hudsykdommer. Innenfor barnesykdommer arbeides det med å løse behovet for økt skopikapasitet. Innenfor urologi vil effekt av ansettelse av flere leger først gi effekt primo 2020. Fristbruddsituasjonen for hudsykdommer skyldes defekt medisinsk utstyr ("Grensestråler") som forventes løst i løpet av februar 2020.

Redusert ventetid og fristbrudd innenfor psykisk helsevern for barn og unge gjennom siste halvår var et resultat av flere iverksatt tiltak. Dette omfatter blant annet økt bemanning og midlertidig omdisponering av personale. Tiltak iverksatt for å redusere antall fristbrudd innenfor somatikken ser også ut til å virke, men full effekt vil først komme i 2020.

Pakkeforløp kreft

Målet er at minst 70 prosent av kreftpasientene skal inkluderes i et pakkeforløp og at andel pakkeforløp innenfor normert forløpstid skal være minst 70 prosent for hver kreftform. Andelen av pakkeforløp som startet i Oslo universitetssykehus HF og som har begynt behandling innen normert tid var 60 prosent i 2019. Isolert for desember var imidlertid måloppnåelsen på 71 prosent. En rekke forløp var på et tilfredsstillende nivå eller svært nær dette mot slutten av året. Flere forløp viste en positiv utvikling gjennom 2019. Dette var særlig forløpene innenfor gynekologisk kreft. Forklaring er bedre organisering av operasjonskapasitet, bedre organisering av håndtering av henvisninger og oppstart av vurdering. Spesielt for to av de større forløpsgruppene, lungekreft og hode- og halskreft, var måloppnåelsen i 2019 relativt svak. Forløpstidene innenfor prostata- og nyrekreft var heller ikke gode nok og bidro til å trekke ned gjennomsnittlig måloppnåelse.

Aktivitet somatikk

Antall registrerte ISF-poeng innenfor somatikken var om lag 0,7 prosent høyere enn budsjettert i 2019. Rapportert resultat inkluderer positiv effekt av endret ISF-regelverk og nye vektorer for 2019, dvs flere DRG-poeng i 2019 for reelt sett samme aktivitet som i 2018, som kompenserte for noe lavere aktivitet enn budsjettert i klinikkene. Aktiviteten i de somatiske klinikkene var samlet sett noe lavere enn lagt til grunn i det periodiserte budsjettet både i desember og for året som helhet. De viktigste årsakene til lav aktivitet på enkelte områder i fjor var reduksjon i antall øyeblikkelig-hjelp-pasienter, færre operasjoner som følge av mangel på operasjonssykepleiere og mer omfattende omlegging fra døgnbehandling til dag- og poliklinisk aktivitet enn lagt til grunn i budsjettet mv. Utbrudd av resistente bakterier (ESBL) medførte de siste månedene av 2019 redusert aktivitet innenfor en av klinikkene. Det var en økning i antall gjennomførte organtransplantasjoner i 2019 sammenlignet med 2018, men antallet var likevel noe lavere enn lagt til grunn i budsjettet.

Aktivitet psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Antall rapporterte ISF-poeng var samlet noe høyere enn budsjettert for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i 2019. Dette var en konsekvens av at dagopphold innenfor barne- og ungdomspsykiatrien ble rapportert som polikliniske ISF-berettigede konsultasjoner, mens de var budsjettert som dagbehandlinger. I tillegg var det noe endringer i pasientsammensetningen. Antall polikliniske konsultasjoner innenfor psykisk helsevern og rusområdet var både i desember og for 2019 samlet lavere enn budsjettert. Dette skyldtes en kombinasjon av ulike forhold. Ved enkelte enheter har det vært høyere fravær enn det som var lagt til grunn ved planlegging av aktivitet. Ved en av poliklinikkene er det gjennomført endringer som innebærer overgang til mer gruppebehandling mv.

Bemanning

Brutto månedsverk

For perioden januar til og med desember måned er gjennomsnittlig antall brutto månedsverk 19 407. Dette var en økning sammenlignet med 2018 på 1,6 prosent (300) og 0,7 prosent (139) mer enn budsjettet. I all hovedsak er både vekst fra 2018 til 2019 og avvik i forhold til budsjett knyttet til internt finansierte årsverk.

Sykefravær

Gjennomsnittlig sykefravær ved Oslo universitetssykehus HF var i 2019 på 7,4 prosent. Dette var fordelt på 2,7 prosent korttidsfravær og 4,7 prosent langtidsfravær. Sykefraværet har de siste år fulgt samme trend med små variasjoner i gjennomsnittlig sykefravær. Både samlet sykefravær, og fordelingen mellom kort- og langtidsfravær for 2019, var på samme nivå som i 2018. På avdelings- og seksjonsnivå var det imidlertid enheter som hadde utfordringer med høyt sykefravær. Det ble i flere enheter satt inn ekstra ressurser på å bedre situasjonen, eksempelvis i Barne- og ungdomsklinikken og i Oslo sykehusservice.

Økonomi

Økonomisk resultat

Det økonomiske resultatet for Oslo universitetssykehus HF etter desember 2019 (foreløpig årsregnskap) viste et resultat på 286 millioner kroner. Det budsjetterte resultatet for samme periode var 200 millioner kroner slik at det for hele 2019 ble rapportert et positivt budsjettavvik på 86 millioner kroner. Justert for gevinst fra salg av eiendom på Aker med 80 millioner kroner, var det et positivt budsjettavvik på 6 millioner kroner. Resultatet i desember var samlet om lag 4 millioner kroner bedre enn budsjettet.

Klinikkene hadde gjennomgående svake økonomiske resultater i desember. Dette skyldtes en kombinasjon av ulike forhold. Enkelte hadde noe lavere aktivitet enn budsjettet, andre hadde økte kostnader knyttet til forhold som burde vært resultatført tidligere, mens andre hadde økte kostnader til innleie av eksternt helsepersonell og høyere varekostnader enn det aktiviteten isolert skulle tilsi. De største negative budsjettavvikene var innenfor Klinikk psykisk helse og avhengighet (lave inntekter og høye driftskostnader), Ortopedisk klinikk (høye varekostnader og lønnskostnader samt opprydding i prosjektaktivitet) samt Prehospital klinikk (høye lønnskostnader og høye kostnader til pasientreiser). Klinikk for laboratoriemedisin hadde merinntekter som følge av oppdaterte vurderinger av gjestepasientinntekter. Klinikkenes negative budsjettavvik må ses sammen med positive budsjettavvik på Fellesposter, særlig når det gjelder positive effekter av omlegging av ISF-systemet for 2019, gevinst fra salg av eiendom, ufordelte midler og inntektsføring av midler overført fra Inven2 som ble avsatt i balansen i 2018 med 41 millioner kroner.

På rapporteringstidspunktet for foreløpig årsregnskap for 2019 knyttet det seg noe usikkerhet til størrelsen på pensjonskostnadene for 2019, etter planendring som følge av ny offentlig tjenstepensjon. I påvente av avklaringer frem mot avleggelse av endelig årsregnskap tok Oslo universitetssykehus HF høyde for mulig estimert

effekt av dette. Samlet påvirket ikke dette (økte pensjonskostnader og økt basisramme samt egne avsetninger) det økonomiske resultatet i foreløpig regnskap for 2019. Risikoen ble vurdert å ligge på den positive siden, dvs at resultatet kunne bli bedre enn anført ovenfor.

I tabellvedlegget er det tatt inn en tabell som viser de økonomiske avvikene i 2019 for ulike inntekts- og kostnadstyper tilknyttet ordinær drift med korte kommentarer.

Etter at foreløpig årsresultat for 2019 ble rapportert til Helse Sør-Øst RHF 21. januar 2020 er det på enkelte områder tilkommet ny og oppdatert informasjon om forhold som påvirker årsresultatet. Dette omfatter blant annet tilbakeføring av midler fra Helse Sør-Øst RHF, avklaringer vedrørende pensjonsinntekter og -kostnader. Revisor forventes å avslutte arbeidet med revisjon av regnskapet for 2019 innen kort tid. Det tas sikte på å legge frem oppdatert informasjon om regnskapsresultat for 2019 på styremøtet 27. februar.

Investeringer

Ved utgangen av 2019 var regnskapsførte investeringer, eksklusive egenkapital til pensjonskasser og IKT, 899 millioner kroner. Dette var 432 millioner kroner lavere enn planlagt, hvorav investeringer i bygg utgjorde 357 millioner kroner og investeringer i medisinsk-teknisk utstyr utgjorde 59 millioner kroner. Vedtatte investeringer som ikke var gjennomført ved utgangen av 2019 planlegges gjennomført i 2020.

Avvik for bygg skyldtes i hovedsak at byggeprosjekter gjennomføres noe senere enn opprinnelig planlagt. På Radiumhospitalet ble det i 2019 gjennomført rehabilitering av ett av byggene (F-bygget), etablert garderobes mv. Det ble også utført arbeider for å kunne flytte aktivitet ut av bygg som er revet i forbindelse med nytt klinikkbygg. På Ullevål er det utført arbeider med å lukke tilsynsavvik, blant annet utfasing av kjølemediet R22 i flere bygg og elektro infrastruktur. På Rikshospitalet er det gjennomført utskiftinger av bygningsmessig infrastruktur, hvor det mest kostbare var kjøletårn. På Aker og Dikemark ble det gjennomført lukking av avvik, blant annet gjerde på regional sikkerhetsavdeling. I tillegg ble det utført bygningsarbeider i forbindelse med utskifting av medisinsk-teknisk utstyr og rom for IKT infrastruktur. Byggearbeider for etablering av nyfødtscreening i Forskningsveien ble i hovedsak ferdigstilt i 2019.

Likviditet

Kontantstrømbudsjettet for 2019 innebar et økt trekk på bevilget driftskreditt med 763 millioner kroner gjennom året. Regnskapet for 2019 viste imidlertid et redusert trekk på bevilget driftskreditt med om lag 370 millioner kroner gjennom året. Dette skyldtes i hovedsak økt basisramme på om lag 400 millioner kroner for finansiering av økte pensjonskostnader, lavere investeringspådrag, lavere reguleringspremie til Oslo pensjonsforsikring og endringer i arbeidskapitalen.

Gjennomføring av omstillingstiltak

Klinikkene hadde planlagt kostnadsreducerende og inntektsøkende tiltak (unntatt DRG) med en effekt i 2019 på om lag 300 millioner kroner. Klinikkene rapporterte

gjennomføring av tiltak med en samlet verdi på 222 millioner kroner for hele 2019. Dette tilsvarte en gjennomføringsgrad på 73 prosent.

3. Gjennomføring av virksomheten i 2020

Tabell 2 Hovedresultater for januar

Resultat	Faktisk	Avvik	Avvik i %	Status	
Ventetid til helsehjelp påstartet	Ventetid somatikk	58	-4	-7,4 %	Yellow
	Ventetid VOP	41	-1	-2,5 %	Yellow
	Ventetid BUP	78	-41	-110,8 %	Red
	Ventetid TSB	31	-1	-3,3 %	Green
Fristbrudd av helsehjelp påstartet	Andel fristbrudd somatikk	1,0 %	-1,0 %		Yellow
	Andel fristbrudd VOP	0,0 %	0,0 %		Green
	Andel fristbrudd BUP	4,5 %	-4,5 %		Red
	Andel fristbrudd TSB	0,0 %	0,0 %		Green
Pakkeforløp kreft	Andel nye pasienter i pakkeforløp kreft (OA1)	67 %	-3,0 %	-4,3 %	Yellow
	Andel behandlet innen standard forløpstid kreft (OF4)	60 %	-10,0 %	-14,3 %	Red
Aktivitet somatikk	Antall ISF-poeng somatikk	21 790	-400	-1,8 %	Green
	Antall polikliniske konsultasjoner somatikk	81 754	1 107	1,4 %	Yellow
Aktivitet PHV og TSB	Antall ISF-poeng PHV og TSB	2 936	-269	-8 %	Red
	Antall polikliniske konsultasjoner PHV og TSB	14 955	-1 201	-7,4 %	Red
Bemanning	Brutto månedsverk (per februar)	19 316	160	0,8 %	Yellow
	Sykefravær (desember 2019)	7,4 %	0	#DIV/0!	Yellow
Økonomi	Resultat	23 402	2 569	0,1 %	Yellow
	Resultat justert for endret pensj.kost	4 585	-16 248	-0,8 %	Yellow
	Investeringer i bygg og utstyr (planlagt gjennomføring)	27 158	-26 484	-49 %	Yellow
	Endring likviditet	-500 101	-352 458	-239 %	Green
	Tiltaksgjennomføring	14 111	-10 879	-44 %	Red

Merknad: Negative fortegn i avvikskolonene viser svakere resultater enn måltall/budsjett.

Ventetid og fristbrudd

For 2020 er ventetidsmålet for somatikk 54 dager, voksenpsykiatri 40 dager, barne- og ungdomspsykiatri 37 dager og tverrfaglig spesialisert rusbehandling 30 dager. Faktisk ventetid er lengre enn de nye målene for ventetid i januar 2020 for alle tjenesteområdene. Avviket er størst innenfor barne- og ungdomspsykiatrien hvor faktisk ventetid var 64 dager. Dette er en reduksjon fra høsten 2019 hvor ventetiden på det lengste var over 90 dager. Ytterligere reduksjon av ventetid innenfor dette området har høy prioritet i arbeidet med forbedring av driften i 2020. Økt behandlerkapasitet som følge av prioriteringer i budsjettet for 2020 forventes å gi bedre resultater fremover.

Pakkeforløp kreft

Målet er at minst 70 prosent av kreftpasientene skal inkluderes i et pakkeforløp og at andel pakkeforløp innenfor normert forløpstid skal være minst 70 prosent for hver kreftform. Andelen av pakkeforløp som er startet i Oslo universitetssykehus og som har begynt behandling innen normert tid var 60 prosent i januar 2020. Dette er en bedring sammenlignet med samme periode i 2019, men lavere enn de siste månedene av 2019. Det arbeides videre med gjennomføring av tiltak for å bedre måloppnåelsen, særlig for de forløpene som har lavest måloppnåelse, og for å unngå redusert måloppnåelse etter lavaktivitetsperioder med videre.

Aktivitet somatikk (ISF-poeng og polikliniske konsultasjoner)

Innenfor somatikken gjør endringer i ISF-regelverket og tilhørende registreringsrutiner det noe krevende å vurdere omfanget av faktisk aktivitet sammenlignet med forutsetningene i budsjettet. Det er lagt til grunn foreløpige vurderinger av groupereffekt per klinikk i rapporteringen for januar. Dette vurderes å gi et mer korrekt bilde av utført aktivitet (målt i DRG-poeng) for januar enn i opprinnelige klinikkbudsjetter som var basert på ISF-regelverket for 2019. Basert på disse forutsetningene er det rapportert et negativt avvik for antall ISF-poeng på 400, tilsvarende 1,8 prosent. Foreløpig vurdering er at dette skyldes at ikke alle planlagte tiltak for å øke aktiviteten er startet opp i januar.

Antall rapporterte polikliniske konsultasjoner er noe høyere enn budsjettet. Sammenlignet med januar 2019 er det en vekst på om lag 3 prosent i antall rapporterte konsultasjoner.

Aktivitet psykisk helse og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (ISF-poeng og polikliniske konsultasjoner)

Antall rapporterte ISF-poeng innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling er om lag 7 prosent lavere enn budsjettet. Dette knyttes til lavt antall registrerte ISF-berettigede konsultasjoner innenfor både rusområdet og psykisk helsevern for voksne samt barn og unge. Det har vært endringer i registrering av særlig telefonkonsultasjoner som følge av endringer i ISF-regelverket. Det arbeides med å forstå omfanget og riktigheten av dette. Det arbeides med å besette nye fagstillinger for 2020. Aktiviteten forventes å øke når disse er på plass.

Brutto månedsverk

Gjennomsnittlig brutto månedsverk per februar 2020 er 19316. Dette er en økning på 143 brutto månedsverk eller 0,7 prosent økning sammenlignet med samme periode i 2019, men 160 (0,8 prosent) færre enn budsjettet. I budsjettet for 2020 er det planlagt med en økning i antall årsverk på enkelte områder. Dette er i liten grad effektuert, slik at antall brutto månedsverk forventes å øke noe fremover. Av avviket på 160 månedsverk hittil i år er halvparten (80 månedsverk) knyttet til eksternt finansierte årsverk.

Økonomi*Økonomisk resultat*

Det økonomiske resultatet for Oslo universitetssykehus HF for januar 2020 viser et positivt resultat på 23,4 millioner kroner. Det budsjetterte resultatet for samme periode er 20,8 millioner kroner, slik at det før justering for reduserte pensjonskostnader er et positivt budsjettavvik på vel 2 millioner kroner. Foreløpige beregninger over samlet pensjonskostnad for 2020 viser at pensjonskostnaden på årsbasis for 2020 forventes å bli 225 millioner kroner lavere enn det som er lagt til grunn i budsjettet. Dette er forholdsmessig bokført i regnskapet for januar. Helse Sør-Øst RHF har bedt helseforetakene om å korrigere det rapporterte resultatet med effekten av endret pensjonskostnad. Justert for endrede pensjonskostnader viser det

økonomiske resultatet for Oslo universitetssykehus HF etter januar 2020 et positivt resultat på 4,6 millioner kroner. Det tilsvarende budsjetterte resultatet er 20,8 millioner kroner slik at rapporteringen for januar viser et negativt budsjettavvik på 16,2 millioner kroner. Det negative avviket skyldes en kombinasjon av noe lavere aktivitet, særlig i en av klinikkene og noe høyere kostnader.

Det understrekes at det er stor usikkerhet til det økonomiske resultatet for januar. Dette skyldes i stor grad at januar måned er krevende å vurdere som følge av at årsregnskapet for 2019 ikke er ferdigstilt. Samtidig er det usikkerhet knyttet til utført aktivitet med tilhørende aktivitetsbaserte inntekter, både som følge av endringer i ISF-regelverket fra 2019 til 2020 og at det i januar 2020 er arbeidet mye med å kvalitetssikre endelig aktivitetsgrunnlag for 3. tertial 2019.

Oppfølging av klinikkene

Ved behandling av budsjett 2020 i styremøtet 18. desember inkluderte styret følgende vedtakspunkt:

”Styret ber administrerende direktør følge opp at gjennomføringen av virksomheten i klinikkene i 2020 er innenfor tildelt budsjett og sikre at det gjennomføres korrigerende tiltak dersom det ligger an til avvik.”

Administrerende direktør gav i januar 2020 alle klinikkene et oppdragsdokument, ”Oppdrag 2020”. Oppdraget gjelder for budsjettåret 2020. Oppdraget inngår på bakgrunn av at Oslo universitetssykehus skal oppfylle de krav som eier og styret har vedtatt for 2020. Gjennom oppdraget avklares klinikkens ansvar for oppfølging og bidrag til resultatoppnåelse innenfor sitt område. Dokumentet har tre deler, hvorav de to første er like for alle klinikkene:

- Del 1: Generelle forutsetninger for oppdraget
- Del 2: Mål og satsningsområder for 2020
- Del 3: Klinikkenes mål for virksomheten i 2020

Klinikkenes leveranser ut fra målene for 2020 vil bli fulgt opp gjennom en kombinasjon av ukentlig, månedlig og tertialvis rapportering. Det ble gjennomført klinikkvise oppfølgingsmøter fredag 14. februar. Hovedfokus i klinikkvise oppfølgingsmøter i februar var:

- Klinikkenes erfaring med prognoser gjennom 2019, hvor klinikkene er bedt om å vurdere både om prognosen var forutsigbar nok, og hvordan klinikken klarte å korrigere kursen gjennom 2019 basert på egne vurderinger av forventet årsresultat, gitt de endringsaktiviteter som var besluttet
- Forankring av klinikkenes oppdrag for 2020 på avdelingsnivå i egen klinikk
- Hvordan arbeider klinikken med å nå målene for 2020 innenfor aktivitet, økonomisk resultat, tiltak, bemanning og HMS, ventetid/fristbrudd, pakkeforløp og epikrisetid
- Gjennomføring av tiltak i januar
- Andre tema klinikken ønsker å ta opp

Periodisert resultatbudsjett

Som følge av noen justeringer i tildeling av midler fra Helse Sør-Øst RHF og konsernavstemming er det noen mindre endringer i resultatbudsjettet sammenlignet med det som ble vedtatt av styret i sak 90/2019. Samlet effekt av endringene innebærer økte driftsinntekter på om lag 0,1 millioner kroner og tilsvarende endring av driftskostnadene. Periodisert resultatbudsjett følger vedlagt.

Gjennomføring av investeringer i 2020

I styremøtet 18. desember 2019 vedtok styret et investeringsbudsjett for 2020 på 1 033 millioner kroner, jamfør styresak 90/2019. Styrets budsjettvedtak håndteres som tidligere år som et tilsagnsbudsjett, dvs. en ramme for de anskaffelsene som kan besluttes. Alle anskaffelsene i Oslo universitetssykehus HF knyttes til en finansieringskilde for å sikre at investeringene over tid holdes innenfor det økonomiske handlingsrommet foretaket har. De enkelte investeringsobjektene tar imidlertid tid å anskaffe, og det vil derfor kunne være betydelige tidsforskyvninger mellom beslutningen om en anskaffelse og tidspunktet for når gjenstanden tas i bruk og regnskapsføres i foretakets regnskap. Dette vil igjen gi opphav til forskjeller mellom investeringsbudsjettet som vedtas for et år og det som i ettertid regnskapsføres av anskaffelser i det enkelte år.

Tabellen nedenfor viser sammenhengen mellom investeringsbudsjettet for 2020 vedtatt av styret og anslag for investeringer som forventes å bli regnskapsført i 2020 det vil si planlagt gjennomføring i 2020.

Investeringer		Investeringsbudsjett 2020 vedtatt av styret	Investeringer gjennomført i 2019 av rammen for 2020 (-)	Forskuttering av rammen for 2021 (+)	Overheng fra 2019 (+)	Overheng til 2021 (-)	Planlagt gjennomføring 2020
(Beløp i millioner kroner)							
Investeringer	MTU	378	36	20	217	189	402
	Bygg	442	0	0	360	264	539
	Annet	73	0	0	16	13	77
	Ufordelt	11	0	0	0	0	
	Sum investeringer i bygg og utstyr	904	36	20	594	465	1 017
	Egenkapital pensjon	94	0	0	0	0	91
	IKT	35	0	0	51	0	86
	SUM	1 033	36	20	645	465	1 194
Finansiering	Ordinær likviditet	336	0	0	0	0	336
	Driftsresultat	285	36	20	441	322	386
	Lån	156	0	0	0	0	156
	Finansiell leie	250	0	0	204	143	311
	Annen finansiering	6	0	0	0	0	6
	SUM	1 033	36	20	645	465	1 194

Tabell 3 Investeringsbudsjett 2020 vedtatt av styret og planlagt gjennomføring i 2020.

Med utgangspunkt i investeringsbudsjettet vedtatt av styret fremkommer et anslag for planlagt gjennomføring i 2020 ved å korrigere for tidsforskyvninger som følge av forskuttering av påfølgende års ramme og overheng. Med overheng menes vedtatte investeringer som ikke er gjennomført ved utgangen av året. Tidsforskyvningene er nærmere omtalt i punktene under:

- I 2019 ble det gjennomført investeringer finansiert av investeringsrammen for 2020 og dette kommer til fradrag i planlagt gjennomføring 2020. Basert på erfaringer fra tidligere år vurderes det som sannsynlig at det også i 2020 kan bli nødvendig å igangsette anskaffelser finansiert av neste års ramme for å erstatte

sammenbrudd. Det presiseres at det foreløpig ikke er gitt fullmakt til dette av styret, og tallet på 20 millioner kroner er på dette tidspunkt et anslag.

- Overhenget fra 2019 (ubenyttede midler fra tidligere år ved utgangen av 2019) er estimert til 645 millioner kroner og planlegges i hovedsak gjennomført i 2020. Av investeringsbudsjett for 2020 vedtatt av styret forventes det at anskaffelser for 465 millioner kroner blir regnskapsført etter utgangen av 2020. Dette reduserer anslaget for planlagt gjennomføring i år.

Tidsforskyvningene i avsnittene over innebærer et anslag for planlagt gjennomføring i 2020 på 1 194 millioner kroner. Rapportering av gjennomføring av investeringer gjennom 2020 vil være med referanse til planlagt gjennomføring.

Kontantstrømbudsjett 2020

Kontantstrømbudsjettet for 2020 er avledet av resultatbudsjettet og planlagt gjennomføring av investeringer. I det periodiserte kontantstrømbudsjettet er inntekter, kostnader og investeringer periodisert til måneden innbetalingene og utbetalingene forventes å skje.

Med et budsjettert positivt årsresultat på 250 millioner kroner viser kontantstrømbudsjettet for 2020 likevel en negativ endring i likviditeten gjennom året på 1 041 millioner kroner, jamfør tabellen under. Den negative likviditetsutviklingen skyldes i hovedsak at budsjettert betalbar pensjonspremie er høyere enn budsjettert pensjonskostnad som ikke er betalbar, og at planlagt gjennomføring av investeringer i stor grad finansieres av tidligere års årsresultater. Disse to forholdene er nærmere omtalt nedenfor.

Årsresultat og endring i likviditet	Budsjett 2020
<i>(millioner kroner)</i>	
Årsresultat	250
Betalbar pensjonspremie ut over budsjettert pensjonskostnad	-1 097
Periodiseringer og resultatposter uten likviditetseffekt	165
Finansiering av ordinære investeringer og andre tilskudd	443
Opptak av lån i fm. investeringer (tilsynsavik)	140
Nye finansielle leieavtaler	311
Avdrag finansielle leieavtaler	-114
Investeringer og betalinger til Sykehuspartner	-1 138
Endring likviditet	-1 041

Tabell 4 Kontantstrømbudsjett 2020.

Betalbar pensjonspremie ut over pensjonskostnad

Det er gitt anledning til å benytte premiefond inntil nå hos pensjonskassene for å betale deler av pensjonspremien også i 2020, og Oslo universitetssykehus HF skal benytte om lag 200 millioner kroner av premiefondet for å finansiere deler av pensjonspremien i 2020. Det er om lag 100 millioner kroner lavere enn i 2019. Forskjellen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad i 2020 er imidlertid vesentlig høyere, om lag hele 1 300 millioner kroner, og 1 097 millioner kroner må dermed dekkes av helseforetakets øvrige likviditet. Pensjonspremien vil være større enn pensjonskostnaden for alle helseforetakene i Helse Sør-Øst i 2020. Forholdet mellom pensjonspremie og pensjonskostnad har variert mellom årene, og i noen år har pensjonskostnaden vært større enn pensjonspremien. Praksis har vært at driftskredittrammen endres tilsvarende forskjellen, slik at dette ikke påvirker foretakets tilgjengelige likviditet til drift og investeringer.

Periodisert kontantstrømbudsjett

Det periodiserte kontantstrømbudsjettet fluktuierer månedlig som følge av at enkelte forpliktelser, herunder pensjonspremie og arbeidsgiveravgift, kommer til utbetaling annenhver måned eller kvartalsvis og ikke månedlig. Ved inngangen av 2020 hadde Oslo universitetssykehus HF en driftskredittramme på om lag 3,3 milliarder kroner. Til tross for store utbetalinger til pensjonspremie vurderes driftskredittrammen å være tilstrekkelig gjennom året. Ved utgangen av året forventes trekk på driftskredittrammen å være 1,8 milliarder kroner. Erfaringsmessig korrigeres også driftskredittrammen mot slutten av året som følge av forskjellen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad, jf. omtale ovenfor.

Prioriteringsregelen

Prioriteringsregelen, som gjelder prioritering av psykisk helsevern og rusbehandling sammenlignet med somatikk, måles ved både aktivitet, ventetid og kostnader. Nedenfor gis en oversikt over håndtering i budsjettet for 2020.

Aktivitet

For 2020 er det planlagt med en større vekst i polikliniske konsultasjoner innenfor hvert av områdene psykisk helsevern for voksne, barn og unge og rusområdet, enn innenfor somatikken.

Ventetid

For 2020 skal gjennomsnittlig ventetid innenfor somatikk være under 54 dager, for voksenpsykiatrien under 40 dager, for barne- og ungdomspsykiatrien under 37 dager og tverrfaglig spesialisert rusbehandling under 30 dager.

Kostnad per tjenesteområde

Kostnad per tjenesteområde viser en noe større vekst i planlagt ressursbruk fra 2019 til 2020 for hvert av områdene VOP, BUP og TSB enn for somatikken. I tallgrunnet inngår både internt og eksternt finansiert virksomhet, herunder vekst i den polikliniske laboratorieaktiviteten, som ikke direkte kan relateres til den øvrige somatiske virksomheten i helseforetaket, da det omfatter leveranser av tjenester til hele landet innenfor for eksempel medisinsk genetikk med videre.

4. Administrerende direktørs vurderinger og anbefalinger

Samlet sett er administrerende direktør fornøyd med at helseforetaket gjennom 2019 leverte et stort omfang av pasientbehandling med høy kvalitet, samtidig som det økonomiske resultatet ble noe bedre enn lagt til grunn i budsjettet. Endelig resultat for 2019 blir sannsynligvis ytterligere forbedret sammenlignet med det som fremkom i foreløpig regnskap for 2019. Dette vil bidra til å bedre foretakets investeringsevne de kommende årene. Det var imidlertid for store negative budsjettavvik i klinikkene.

Administrerende direktør vil følge opp styrets vedtak i sak 90/2019 om budsjett 2020, for å sikre at gjennomføringen av virksomheten i klinikkene i 2020 er innenfor tildelt budsjett og at det gjennomføres korrigerende tiltak dersom det ligger an til avvik. Gjennom fjoråret hadde administrerende direktør særlig oppmerksomhet på å oppfylle prioriteringsregelen for psykisk helsevern og rusbehandling, nå mål for

pakkeforløpene innenfor kreftområdet og for økonomisk resultat. Disse områdene er prioritert også i gjennomføringen av driften for 2020. Resultat for januar 2020 viser at gjennomføringen av driften vil bli krevende og resultatutviklingen på ulike områder vil derfor bli fulgt tett og det vil måtte gjennomføres ytterligere tiltak for å tilpasse ressursbruken til de gjeldende inntektsrammer.

Administrerende direktør anbefaler at styret tar rapporten per desember 2019 og januar 2020 til orientering.